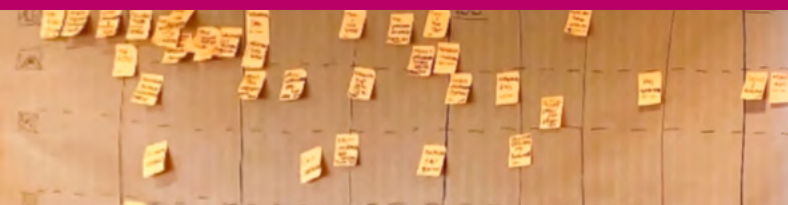

Toelatingsorganisatie
Kwaliteitsborging Bouw

TloKB i.o. Jaarverslag 2020

*Van 'brown paper'
naar prettige praktijk*

Inhoud

Voorwoord—3

Inleiding—4

1 Bestuur TloKB en kwartiermakers TloKB i.o.—6

- 1.1 Kwartiermakers en bestuur—6
- 1.1.1 Werving en selectie, start als kwartiermakers—6
- 1.1.2 Introductiedossier en kennismaking—6
- 1.1.3 On-boarding-bestuur-sessies—7
- 1.2 Governance TloKB en BZK—7

2 Bedrijfsvoering TloKB—8

- 2.1 Dienst TloKB—8
- 2.1.1 Organisatie- en formatierapport TloKB—8
- 2.2 Organisatie en personeel—8
- 2.2.1 Startformatie—8
- 2.2.2 Medezeggenschap—9
- 2.2.3 Ziekteverzuim—9
- 2.3 Financiën—9
- 2.3.1 Begroting en besteding 2020, begroting 2021—9
- 2.3.2 Inrichting financieel beheer—9
- 2.3.3 Tarieven Wkb-taak 2021—9
- 2.4 Informatievoorziening—10
- 2.5 Communicatie—10
- 2.5.1 Huisstijl-deelidentiteit—10
- 2.5.2 Website www.tlokb.nl—11
- 2.5.3 Taakopvatting: missie, visie, waarden en kwaliteiten, pay-off—11
- 2.5.4 Congres Wet kwaliteitsborging - Van wetgeving naar implementatie—12
- 2.5.5 Regiegroep Kwaliteitsborging voor het bouwen—12
- 2.5.6 Bijeenkomst Proces van aanwijzing schema en CI voor het CO-stelsel—13
- 2.5.7 Jaarcongres Vereniging Bouw- en woningtoezicht Nederland—13
- 2.5.8 FRTT-bijeenkomst Wkb-instrumentaanbieders—13
- 2.6 Huisvesting—13

3 Taakvoorbereiding en -uitvoering TloKB i.o.—14

- 3.1 Toetsing en toelating—14
- 3.1.1 EKV-taak—14
- 3.1.2 Wkb-taak—15
- 3.1.3 CO-taak—15
- 3.2 Toezicht en handhaving—16
- 3.2.1 Verkenning steekproefomvang reality-checks—16
- 3.2.2 Werkprocessen Toezicht en Handhaving—16
- 3.2.3 Wkb-proefprojecten—16

Tot besluit—17

Voorwoord

Dit jaarverslag zet voor het jaar 2020 de oprichtingswerkzaamheden en -resultaten bij elkaar voor het nieuw in te stellen zelfstandig bestuursorgaan Toelatingsorganisatie Kwaliteitsborging Bouw (TloKB). De instellingswet van de TloKB is de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb). Deze wet is nog niet in werking getreden. Voorzien is dat de TloKB uiterlijk 1 juli 2021 formeel ingesteld wordt. De oprichtingswerkzaamheden vergden twee soorten van aanpassing aan voor 2020 niet voorziene omstandigheden. De inwerkingtreding van de Omgevingswet werd met een jaar uitgesteld tot 1 januari 2022. Daarmee raakte de instellingsdatum van de TloKB met onzekerheid omgeven. Het eerste voornemen van instelling per 1 juli 2020 veranderde in een streven naar instelling in het voorjaar van 2021. In het voorjaar van 2020 brak de ziekte covid-19 pandemisch uit. Dit leidde onder meer tot thuiswerkmaatregelen. Het is heel bijzonder een organisatie op te bouwen zonder een vastgestelde startdatum en in omstandigheden met een zeer beperkt aantal ontmoetingen in persoon. Gelukkig hebben de medewerkers van de startformatie elkaar wel in persoon kunnen treffen gedurende de maand september van 2020 met inachtneming van de covid-19-maatregelen in het beoogde kantoor van vestiging van de TloKB.

De TloKB staat er nog niet als volledig operationele taakorganisatie. Wel wil ik nu al dankzeggen voor de ondersteuning vanuit het ministerie van BZK (en ook Algemene Zaken en Economische Zaken en Klimaat) op alle aspecten die komen kijken bij het oprichten van een organisatie. In het bijzonder aan BZK-Flex voor de initiërende programmawerkzaamheden rondom de organisatie en voor het projectmanagement informatievoorziening. Ik ben blij dat ik dit voorwoord kan besluiten met enige trots op de bereikte resultaten en met vertrouwen in de toekomst. Ik zie vanuit een 'brown paper' een prettige praktijk groeien van beter vertrouwen in kwaliteit van bouwen.

Yvonne van Mastrigt

Voorzittend kwartiermaker TloKB i.o.

Inleiding

De Toelatingsorganisatie Kwaliteitsborging Bouw (TloKB of kortweg Toelatingsorganisatie) wordt ingesteld met de Wet Kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb) en zal een zelfstandig bestuursorgaan (ZBO) zijn zonder rechtspersoonlijkheid. De TloKB zal voorzien in de uitoefening van een drietal taken.

EKV-taak

De publieke taken van de Stichting Bouwkwiteit (SBK) zullen overgaan naar de Toelatingsorganisatie. SBK geeft op basis van een tripartiete overeenkomst tussen SBK, de Raad voor Accreditatie (RvA) en de rijksoverheid Erkende Kwaliteitsverklaringen (EKV-en) af. Een EKV is een door de minister erkende verklaring dat een gecertificeerd product, proces of systeem voldoet aan de eisen van het bouwbesluit. Als een bouwer gebruikt maakt van een EKV is de gemeente, volgens het bouwbesluit, verplicht deze zonder nadere controle te accepteren bij een aanvraag voor een bouwvergunning. Daarnaast draagt SBK zorg voor het erkende stelsel bodemkwaliteit en voert zij werkzaamheden uit met betrekking tot de Europese verordening bouwproducten.

Wkb-taak

In verband met de verbetering van de bouwkwiteit regelt de Wkb (Staatblad 2019, 382) een aantal taken voor de Toelatingsorganisatie. De Toelatingsorganisatie laat instrumenten voor kwaliteitsborging toe tot het stelsel van kwaliteitsborging voor het bouwen en houdt een openbaar register bij met toegelaten instrumenten. Daarnaast houdt de Toelatingsorganisatie toezicht op de instrumentaanbieders en op de toepassing van de instrumenten. De TloKB stelt tarieven vast voor haar dienstverlening en geeft voorlichting over de toepassing van de regels met betrekking tot de toelating van instrumenten. Daarnaast monitort en evalueert de Toelatingsorganisatie het functioneren van het stelsel van kwaliteitsborging voor het bouwen.

CO-taak

In verband met de reductie van ongevallen door koolmonoxide (CO) introduceert de Woningwet (Staatblad 2019, 383) een stelsel van certificering voor werkzaamheden aan gasverbrandingsinstallaties. In dit stelsel zal de TloKB certificatieschema's en conformiteitsbeoordelingsinstanties aanwijzen. Daarnaast is het houden van stelseltoezicht voorzien.

Taaktoewijzing in wet- en regelgeving

De drie taken komen de TloKB toe met wet- en regelgeving op drie verschillende manieren. De EKV-taak krijgt de TloKB met het Besluit kwaliteitsborging voor het bouwen. De Wkb-taak is een wettelijke taak geregeld met de Wkb. De CO-taak zal de TloKB als tijdelijke voorziening op basis van mandaat uitoefenen namens de minister van BZK. De Kaderwet zelfstandige bestuursorganen laat de ruimte voor deze voorziening (Kaderwet zbo's art. 8). Het geeft wel een hybride karakter aan een zelfstandig bestuursorgaan als het een taak uitoefent namens een minister. De CO-taak zal dan ook nog een wettelijke grondslag krijgen.

Programma Op- en inrichting TloKB 2019-2020

Sinds eind 2013 werkte het Instituut voor Bouwkwaliiteit (iBK) aan de voorbereiding van de Wkb. De focus lag hierbij met name op de voorbereiding van de relevante marktpartijen en de voorbereidingen voor het oprichten van de Toelatingsorganisatie. In een periode tot 2018 uitte deze werkzaamheden zich in verschillende documenten zoals het Implementatieplan Wkb. Deze documenten stonden aan de basis van de vervolgwerkzaamheden om te komen tot het stelsel van kwaliteitsborging voor het bouwen: een implementatietraject, het inrichten van de Toelatingsorganisatie en de evaluatie van proefprojecten zoals toegezegd door de minister van BZK (2014-2017).

Vanaf juni 2019 heeft een programmamanager van BZK-Flex de vervolgwerkzaamheden voor het inrichten van de Toelatingsorganisatie uitgevoerd in samenwerking met Stichting Bouwkwaliiteit (SBK). Dat omvatte ook het transitietraject van medewerkers en hun taken in het beheer van het Erkend stelsel van kwaliteitsverklaringen van SBK naar de TloKB i.o. Daarnaast heeft de programmamanager in 2019 de volgende zaken gerealiseerd: de inrichting van BZK-governance rondom het ZBO TloKB, een organisatie- en formatierapport voor de TloKB en de werving en selectie van een directeur/secretaris voor de TloKB.

Leeswijzer

Het jaarverslag kent drie hoofdstukken. Een hoofdstuk over het bestuur en kwartiermakerschap, een hoofdstuk over de voorbereidende werkzaamheden voor de bedrijfsvoering en een hoofdstuk over de voorbereidende werkzaamheden voor de primaire taakuitoefening. Het jaarverslag besluit met een aantal leerpunten uit het opbouwjaar.

1 Bestuur TloKB en kwartiermakers TloKB i.o.

1.1 Kwartiermakers en bestuur

De TloKB bestaat uit een bestuur met een voorzitter en twee leden. De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) benoemt de bestuursleden voor een periode van ten hoogste vier jaar en kan ze eenmalig herbenoemen.

1.1.1 *Werving en selectie, start als kwartiermakers*

In februari 2020 is de TloKB in samenwerking met de Algemene Bestuursdienst (ABD) en Public Spirit begonnen met de werving van bestuursleden voor de TloKB met het oog op benoeming per 1 juli 2020. De vacatures zijn gemeld op de website van de ABD (9-30 maart 2020) en verschenen in landelijke dagbladen (VK en NRC, 21 maart 2020). Selectie heeft plaatsgehad aan de hand van de ABD-procedure voor werving en selectie van bestuursleden voor ZBO's.

Eind mei 2020 heeft de minister van BZK ingestemd met de samenstelling van het bestuur.

Wegens uitstel van de instelling van het ZBO en daarmee uitstel van de benoeming van het bestuur heeft de TloKB per 1 september 2020 de beoogd bestuursleden aan zich gebonden als kwartiermaker met een opdrachtovereenkomst.

De beoogd bestuursleden zijn:

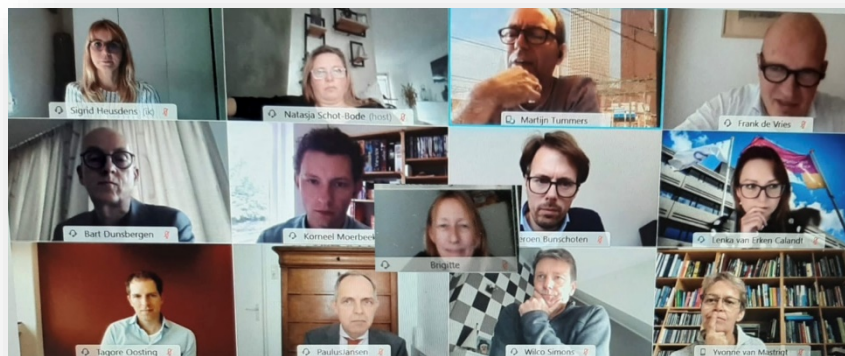
- voorzitter, mr. Yvonne van Mastrigt;
- bestuurslid, mr. dr. Frank de Vries;
- bestuurslid, ir. Paulus Jansen.

1.1.2 *Introductiedossier en kennismaking*

Eind augustus 2020 hebben de kwartiermakers een uitvoerig introductiedossier ontvangen met de stand van zaken op alle facetten van de TloKB zoals de organisatie, de omgeving, de wet- en regelgeving en de financiën.

Half september 2020 maakten de kwartiermakers en directeur/secretaris TloKB onderling kennis.

Half oktober 2020 maakten de kwartiermakers kennis met de startformatie van de TloKB. Wegens de covid-19-maatregelen vond de kennismaking via Webex plaats.

1.1.3 *On-boarding-bestuur-sessies*

In wekelijkse on-boarding-bestuur-sessies maakte de TloKB het bestuur vertrouwd met de TloKB en haar omgeving. Onderwerpen die in 2020 de revue passeerden waren: de Wkb, Toetsing en Toelating van kwaliteitsborgingsinstrumenten, de governance van een ZBO, missie-visie, het CO-stelsel en het Wkb-toelatingskader.

1.2 **Governance TloKB en BZK**

De TloKB is een ZBO zonder rechtspersoonlijkheid en daarmee onderdeel van de Staat. De ministeriële verantwoordelijkheid in sturing en toezicht op een ZBO is onderscheiden in twee rollen (Circulaire 'Governance ten aanzien van zbo's', 2015). De rol van eigenaar komt tot uiting in het beheersmatige toezicht op het ZBO als organisatie van het ministerie en ziet met name op de publieke middelenbesteding. De rol van opdrachtgever komt tot uiting in de beleidsmatige sturing van het ZBO met wet- en regelgeving en ziet met name op de publieke taakuitoefening. De eigenaarsrol jegens de TloKB krijgt vorm door in het organisatiebesluit van BZK het toezicht op het beheer van de TloKB te beleggen bij de directeur-generaal Bestuur, Ruimte en Wonen (dgBRW). De opdrachtgeversrol is belegd bij de directeur Bouwen en Energie (dBenE) van het Directoraat-Generaal BRW.

In 2020 hebben een viertal zogenoemde E-O-O-overleggen, ook wel driehoeksoverleggen, plaatsgehad. Een E-O-O-overleg is een overleg tussen de eigenaar, dgBRW, de opdrachtgever, dBenE, en de opdrachtnemer TloKB. Bij het laatste overleg in november 2020 was de TloKB vertegenwoordigd door de kwartiermakers.

2 Bedrijfsvoering TloKB

2.1 Dienst TloKB

Ten behoeve van haar taakuitoefening krijgt de TloKB personeel ter beschikking (Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb), artikel 7am). Het organisatie- en mandaatbesluit beheer TloKB regelt het bestaan van de dienst TloKB en stelt de dienst ter beschikking aan het bestuur van de TloKB. De minister van BZK verleent daartoe aan de voorzitter van de TloKB, met diens instemming, mandaat, volmacht en machtiging. De organisatievorm van de dienst TloKB is een reguliere dienst en geen agentschap. De TloKB voldoet niet aan de instellingsvoorwaarde van een verwachte omzet of verwachte ontvangsten van meer dan € 50 miljoen op jaarbasis (Regeling agentschappen, artikel 4 lid 1.a). Overigens verschillen beide organisatievormen met name in financieel-technische zin. De agentschapsvorm biedt de mogelijkheid tot verslaggeving volgens het baten-lastenstelsel in plaats van het kas-verplichtingenstelsel. Het personeel van de dienst TloKB staat onder het gezag van het bestuur van de TloKB en legt over zijn werkzaamheden uitsluitend verantwoording af aan het bestuur. De formatie van de TloKB krijgt in het personeelssysteem P-direkt een plaats binnen DGBRW zonder hiërarchische relatie met dgBRW.

2.1.1 *Organisatie- en formatierapport TloKB*

Het programma op –en inrichting TloKB heeft in samenwerking met de Uitvoeringsorganisatie Bedrijfsvoering Rijk (UBR) van BZK voor de TloKB een organisatie- en formatierapport (O&F-rapport) opgesteld. Op 15 januari 2020 heeft de secretaris-generaal (SG) van BZK het O&F-rapport voor advies naar de Ondernemingsraad Kerndepartement (OR-KD) gezonden. Na het advies van de OR op 10 maart 2020 heeft de SG zijn ondernemersbesluit genomen op 18 maart 2020.

2.2 Organisatie en personeel

Per 1 januari 2020 is de directeur/secretaris TloKB begonnen met zijn werkzaamheden. Hij vond daarin aansluiting bij de programmamanager van BZK-Flex die sinds juni 2019 met de voorbereiding van de oprichting van de TloKB was begonnen.

Per 1 april 2020 zijn drie medewerkers van de Stichting Bouwkwiteit met hun taak overgegaan naar de TloKB.

2.2.1 *Startformatie*

Eind februari startte de TloKB met de werving van de coördinator Toetsing en Toelating (T&T) en de coördinator Toezicht en Handhaving (T&H). De coördinator T&T is op 1 juli 2020 in dienst getreden en coördinator T&H op 1 oktober 2020. Vanaf maart 2020 zijn de overige medewerkers van de startformatie voor T&T en T&H geworven. De programmamanager van BZK-Flex heeft per 1 juli zijn werkzaamheden afgerond.

Op 1 september 2020 is de startformatie van in totaal tien medewerkers zijn werkzaamheden gezamenlijk begonnen. De startformatie heeft een achtergrond in bouwconsultancy, bouwbeleid, bouwconstructie, bouwaccreditatie en (bouw- en woning-) toezicht.

2.2.2 *Medezeggenschap*

De omvang van de dienst TloKB, minder dan 50 fte, is verplicht niet tot de instelling van een OR. Wel kan de TloKB een personeelsvertegenwoordiging (PVT) instellen of zal zij een PVT instellen indien een meerderheid van het personeel daar om vraagt (bij een omvang van tien of meer medewerkers). In het geval dat er geen PVT komt, vindt er tweemaal per jaar een personeelsvergadering (PV) plaats. Een PV is een bijeenkomst over de algemene gang van zaken van de onderneming. Het personeel is formeel niet vertegenwoordigd in OR-KD of departementale ondernemingsraad van BZK.

2.2.3 *Ziekteverzuim*

Voor 2020 is het ziekteverzuimpercentage 8%. De Verbaannorm is 3%. Op tien medewerkers is één medewerker langdurig ziek. Het gemiddelde verzuimpercentage voor de overige negen medewerkers is 1%.

2.3 **Financiën**

2.3.1 *Begroting en besteding 2020, begroting 2021*

De bijdrage aan de TloKB voor 2020 staat in de BZK-begroting onder artikel 4.2 Bouwregelgeving en bouwkwaliteit onder bijdragen aan ZBO's/RWT's (TK, 2019-2020, 35 300 VII, nr. 2). Voor de financiën van de TloKB was 2020 een start- en transitiejaar. Daarom laat de inrichting van het financieel beheer nog niet toe om een overzicht te genereren voor de totale TloKB-bestedingen in 2020. De bijdrage en uitgaven aan de TloKB worden vanaf 2021 verantwoord op artikel 11 Centraal Apparaat van de BZK-begroting (TK, 2020-2021, 35 570 VII, nr. 2). Bij voorjaarsnota van 2021 zal worden voorzien in een volledige structurele bijdrage voor de TloKB.

2.3.2 *Inrichting financieel beheer*

In de financiële boekhouding heeft BZK voorbereidingen getroffen zodat de TloKB voor haar dienstverlening vergoedingen en bijdragen kan ontvangen van marktpartijen. Ook zal het financieel dienstencentrum van BZK voorzien in een debiteurenadministratie, zodat de TloKB kan checken of de facturen voor haar dienstverlening betaald zijn.

2.3.3 *Tarieven Wkb-taak 2021*

In februari 2020 heeft de TloKB in voorbereiding op de inwerkingtreding van de Wkb per toen nog 1 januari 2021 de Wkb-tarieven bepaald.

Tarief Gevolgklasse 1	2020	2021
Toelating		
Eenmalig, initieel	€ 24.000	€ 24.000
Per instrument		
Registratie en wijzigingen		
Jaarlijks	€ 8.000	€ 16.000
(half jaar)		
Per instrument		
Toezicht		
Jaarlijks	-	€ 10
Per instrument		
Per bouwwerk/woning		

De hoogte van de tarieven behoeft nog goedkeuring van de minister van BZK.

2.4 Informatievoorziening

Vanaf begin december 2019 heeft de TloKB vanuit BZK-Flex een projectmanager ICT betrokken, mede vanuit het belang van een adequaat functionerend openbaar Wkb-register. Een informatie- en gegevensanalyse begin 2020 leverde op dat vastlegging van proces en besluitvorming de basis diende te zijn voor het openbare Wkb-register. Dat rechtvaardigde de opzet van een zaakstelsel. Terloops werd duidelijk dat vooralsnog geen informatie betrokken kon worden vanuit het Digitale Stelsel Omgevingswet (DSO). Vanuit de criteria beveiliging, beschikbaarheid en herbruikbaarheid en de wenselijke keuze voor een rijksoverheidspartner werkt de TloKB vanaf september 2020 samen met de DICTU aan de bouw van haar zaakstelsel TOETS. DICTU is de dienst ICT-uitvoering van het ministerie van Economische Zaken en Klimaat.

Op basis van de gegevens uit TOETS zullen de openbare registers van de Wkb-, EKV- en CO-stelsels raadpleegbaar zijn vanuit de website van de TloKB.

Vanaf eind februari heeft Doc-Direkt, een Shared-Service-Organisatie van het ministerie van BZK, het documentmanagementsysteem Digidoc voor de TloKB ingericht. Hiermee is het archiefbeheer geborgd. Een bijzonderheid was de import van een zowel papieren als digitaal archief van de taken overgekomen van SBK.

2.5 Communicatie

2.5.1

Huisstijl-deelidentiteit

De TloKB volgt de Rijkshuisstijl met het Rijkslogo in al haar communicatiemiddelen als website, besluiten, publicaties, rapporten, externe brieven, interne nota's, memo's, vergaderagenda's en – verslagen.

In januari 2020 heeft de TloKB het woordmerk in het Nederlands en in het Engels vastgesteld (Construction Quality Assurance Authorisation Agency). Als hoofdkleur heeft de TloKB voor violet gekozen.

De huisstijl is sinds februari 2020 te gebruiken vanuit de standaardkantooraanpak voor teksten (Word) en presentaties (Powerpoint). Binnen de Rijkshuisstijl heeft de TloKB in maart 2020 een zogenoemde deelidentiteit laten ontwerpen met TloKB-specifieke richtlijnen voor kleurgebruik, vlakverdeling en beeldgebruik te vinden op www.rijkshuisstijl.nl:

www.rijkshuisstijl.nl: [Toelatingsorganisatie Kwaliteitsborging Bouw | Organisatiespecifieke richtlijnen | Rijkshuisstijl](http://www.rijkshuisstijl.nl).

2.5.2 Website www.tlokb.nl

Half december 2019 heeft domeinnaamregistratie van het ministerie van Algemene Zaken (AZ) de domeinnaam www.tlokb.nl geregistreerd. Van januari 2020 tot met de live-gang begin september 2020 heeft de TloKB samengewerkt met de dienst Publiek en Communicatie (DPC) van AZ aan de website www.tlokb.nl.

De website van de TloKB is gebaseerd op de rijksstandaarden en maakt onderdeel uit van het PlatformRijksoverheidOnline van AZ/DPC. Een ingehuurd web-redacteur verzorgde de teksten. Ten behoeve van een toegankelijkheidsverklaring ondergaat de website uiterlijk maart 2021 een audit. De website heeft primair een raadpleegfunctie van de drie registers die de TloKB beheert.

2.5.3 *Taakopvatting: missie, visie, waarden en kwaliteiten, pay-off*

Na een initiële missie en visie hebben de medewerkers en de kwartiermakers van de TloKB in het najaar van 2020 gewerkt aan een missie en visie voor de wat langere termijn. De missie en visie is in januari 2021 vastgesteld.

Missie

De Toelatingsorganisatie Kwaliteitsborging Bouw (TloKB) ziet toe op het stelsel van kwaliteitsborging van bouwwerken, bouwproducten en werkzaamheden aan gasverbrandingsinstallaties. Eigenaren en gebruikers krijgen zo bouwwerken die veiliger, gezonder, bruikbaar, energiezuiniger en duurzamer zijn.

Visie

De TloKB speelt een publieke sleutelrol in de verbetering van de bouwkwaliteit. De TloKB laat toetsmethoden toe en ziet toe op het juiste gebruik van deze methoden in de bouwpraktijk. Zo kan iedereen vertrouwen op de kwaliteit van bouwwerken, bouwproducten en werkzaamheden aan gasverbrandingsinstallaties.

Vanuit welke waarden werken wij?

Wij zijn *onafhankelijk* in ons oordeel. Wij nemen besluiten en adviseren met het oog op het maatschappelijk belang van een goede bouwkwaliteit.

Wij zijn *transparant* in onze werkwijze. Wij geven inzicht in de overwegingen die ten grondslag liggen aan onze besluiten en adviezen, en wij dragen deze uit.

Wij zijn *zorgvuldig* in ons werk. Wij nemen alle relevante aspecten in ogenschouw en wij staan open voor uiteenlopende maatschappelijke signalen.

Welke kwaliteiten zetten wij in?

Professioneel: Wij verstaan ons vak en zijn op de hoogte van de ontwikkelingen relevant voor de bouwsector.

Inlevend: Wij voeren vanuit een open houding overleg met betrokken partijen, wij wegen alle belangen en wij onderhouden een relevant maatschappelijk netwerk.

Kosteneffectief: Wij gaan in onze taakuitvoering doelmatig om met de aan ons verstrekte middelen.

Doortastend: Wij verzamelen alle informatie die nodig is voor heldere en consistente besluitvorming in toelating en handhaving.

Pay-off

"Beter vertrouwen in kwaliteit van bouwen"

2.5.4

Congres Wet kwaliteitsborging - Van wetgeving naar implementatie

Op 25 november 2019 kondigt directeur-generaal Bestuur, ruimte en omgeving van BZK de oprichting van de Toelatingsorganisatie aan. De beoogd directeur van de TloKB krijgt het eerste exemplaar aangeboden van het Handboek Kwaliteitsborging voor het bouwen (Van Leeuwen, 2019).

2.5.5

Regiegroep Kwaliteitsborging voor het bouwen

Vanuit BZK is een Regiegroep Kwaliteitsborging voor het bouwen georganiseerd met de meest aanwezige belanghebbenden bij de Wkb. De Regiegroep komt maandelijks bij elkaar. TloKB is sinds januari 2020 agendalid van deze regiegroep. De TloKB heeft driemaal opgetreden in de Regiegroep.

In februari 2020 heeft de TloKB een vooruitblik gegeven op de te verwachten Wkb-tarieven die de TloKB gaat heffen voor toelating, registratie en toezicht.

In augustus 2020 heeft de TloKB in de Regiegroep de kwartiermakersfase van de TloKB i.o. aangekondigd.

In november 2020 heeft de TloKB de aanpak gepresenteerd van toetsing en toelating vooruitlopend op de formele instelling van de TloKB.

2.5.6 *Bijeenkomst Proces van aanwijzing schema en CI voor het CO-stelsel*
Op 18 september 2020 heeft de TloKB een Webex-bijeenkomst georganiseerd voor certificerende instellingen (CI's), schemabeheerders, de brancheorganisatie Techniek Nederland, BZK en de Raad voor Accreditatie (RvA) onder de titel "Proces van aanwijzing schema en CI voor het CO-stelsel". Doel van de bijeenkomst was onderlinge kennismaking van deelnemende partijen en een toelichting op het proces van aanwijzing van een schema en een CI binnen het CO-stelsel.

2.5.7 *Jaarcongres Vereniging Bouw- en woningtoezicht Nederland*
Op 8 oktober 2020 presenteerde de directeur van de TloKB (van thuis uit) op het digitale Jaarcongres VBWTN 2020 de stand van zaken van de oprichting van de TloKB onder de titel "Zelfde missie, samen effectiever". Voor de middagsessies had de TloKB een animatievideo laten maken die in twee minuten laat zien wat de TloKB gaat doen. De video staat ook op de website van de TloKB.

2.5.8 *FRTT-bijeenkomst Wkb-instrumentaanbieders*
Half december heeft de TloKB met direct-mail en op haar website een bijeenkomst aangekondigd voor instrumentaanbieders met als titel: Finale repetitie toetsing en toelating. De bijeenkomst vindt plaats op 29 januari 2021 met Webex.

Doelstelling van de bijeenkomst is vierledig:

- o kennismaking met de TloKB i.o.;
- o kennismaking met het toetsings- en toelatingskader van de TloKB;
- o toelichting op het tijdpad en de werkwijze tot formele toelating van instrumenten voor kwaliteitsborging;
- o aankondiging van de start van de uitvraag van instrumenten.

2.6 Huisvesting

Na een initiële zoektocht door het Rijksvastgoedbedrijf (RVB) viel het oog van de TloKB begin januari 2020 op een huisvestingmogelijkheid in Rijswijk bij de Nationale en Internationale Wegvervoerorganisatie (NIWO), een ZBO van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. Het RVB heeft de locatie in onderzoek genomen en bereidt een huurovereenkomst voor. Vooruitlopend op de overeenkomst hebben de medewerkers van de TloKB binnen de covid-19-maatregelen gedurende de maand september de kantoorruimte beproefd.

3 Taakvoorbereiding en -uitvoering TloKB i.o.

De TloKB bestaat uit twee afdelingen. De afdeling Toetsing en Toelating en de afdeling Toezicht en Handhaving.

3.1 Toetsing en toelating

Op basis van de voorbereidende werkzaamheden van iBK heeft de TloKB de Wkb-werkprocessen voor Toetsing & Toelating verder uitgewerkt. De uitwerking van de Wkb-werkprocessen vormt de basis voor de EKV- en CO-werkprocessen, zodat de TloKB op een eenvormige wijze haar taken uitoefent. De werkprocessen dienen ook als basis voor de opzet van het TloKB-zaaksysteem TOETS. TOETS legt het proces van toetsing & toelating administratief vast en zet de gegevens omtrent toelating in een openbaar te raadplegen register.

3.1.1 EKV-taak

In 2020 hebben de werkzaamheden vooruitlopend op de formele overgang van het erkende stelsel naar de nieuwe beheerder TloKB (per datum instelling van het ZBO) zich toegespitst op de volgende aspecten:

- gesprekken met het ministerie van BZK over de juridische gevolgen van de overgang en de eventueel te nemen maatregelen;
- beraadslagingen met de huidige Harmonisatiecommissie Bouw (HCB), Toetsingscommissie Bouwbesluit (TBB) en Toetsingscommissie Besluit bodemkwaliteit (Tbbk) over de inrichting en bezetting van hun opvolgers de Adviesgroep Harmonisatie en de Expertgroepen;
- transformatie van het HCB-document HCB-2009-200 naar een Toetsingskader Erkend Stelsel;
- maatregelen in het kader van merkbeheer (NL BSB en NL EPBD);
- inrichting van het zaaksysteem en de daaraan gekoppelde databases ten behoeve van de publicatie van de registers van beoordelingsrichtlijnen (BRL-en) en EKV-en;
- overleg met BZK over de mate van betrokkenheid bij Europese overleggroepen en aanwijzingen van Technische beoordelingsinstanties (TBI's).

Sinds 1 april 2020 voert de TloKB de taken uit in het kader van het erkende stelsel van kwaliteitsverklaringen zoals de beheerder van het EKV-stelsel, de Stichting Bouwkwiteit (SBK), dat sinds 1988 heeft gedaan.

De TloKB heeft zeven BRL-dossiers ter behandeling aangeboden gekregen met in totaal 21 normdocumenten. Hiervan zijn 20 normdocumenten toegelaten.

Ten aanzien van de toelating van de BRL 1336-0 "Buitengevelisolatie met harde bekleding" heeft de branchevereniging Stichting KGS bezwaar gemaakt. Zij heeft haar zorgen geuit ten aanzien van de in de BRL gestelde eisen aangaande duurzame gebruiksveiligheid. De HCB heeft in deze casus opgetreden als bemiddelaar tussen de schemabeheerder en de branchevereniging. Zij zijn nog in overleg over een oplossing.

In de periode april-december 2020 kreeg de TloKB 717 kwaliteitsverklaringen aangeboden ter erkenning. Na controle dienden 21 kwaliteitsverklaringen te worden gerectificeerd om voor erkenning in aanmerking te komen.

In 2020 heeft de TloKB de volgende werkzaamheden uitgevoerd in het kader van de Verordening Bouwproducten.

1. Advisering BZK inzake beantwoording gestelde vragen aan het Contactpunt Bouwproducten
De TloKB heeft in acht gevallen advies gegeven aan het ministerie van BZK aangaande de beantwoording van vragen aan het contactpunt.
2. Advisering BZK inzake de aanwijzing TBI's
In 2020 heeft er een onderzoek plaatsgehad naar de competentie van kandidaat-TBI Elements Materials te Amsterdam. Dit dochterbedrijf van een Britse firma is op 9 november 2020 door het ministerie van BZK aangewezen als TBI.
3. Observatorrol bij Europese overleggroepen (GNB-AG, TB-EOTA)
Vanwege de covid-19-pandemie zijn alle vergaderingen in Brussel online gehouden. Hieraan heeft de TloKB door omstandigheden niet kunnen deelnemen.
4. Secretariaat SC Notified Bodies (NoBo)
Voor de SC NoBo heeft de TloKB in 2020 slechts beperkt werkzaamheden hoeven uitvoeren. De vergaderingen van de Group of Notified Bodies hebben online plaatsgehad waardoor de leden van de SC NoBo zelf konden deelnemen.
5. Lidmaatschap Communicatieforum CE
De TloKB heeft het secretariaat gevoerd van het online-symposium van het Communicatieforum CE op 11 november 2020.

3.1.2 *Wkb-taak*

Het Wkb-toetsings- en toelatingskader is de maatstaf bij de toetsing en toelating van een instrument voor kwaliteitsborging. Het door iBK, in afstemming met marktpartijen, opgezette toetsingskader voor proefprojecten heeft aan de basis gelegen van het TloKB-toetsingskader. Het toetsingskader bestaat uit criteria die hun grondslag vinden in de wet- en regelgeving. De criteria zijn vervolgens uitgewerkt in een gestructureerde checklist.

Begin 2021 zal de TloKB het Toetsings- en toelatingskader publiceren op haar website, zodat een instrumentaanbieder een zelfevaluatie van zijn instrument kan uitvoeren en het vervolgens kan aanbieden voor toetsing. De formele toelating kan plaatsvinden na de instelling van de TloKB als ZBO.

3.1.3 *CO-taak*

De TloKB is in september 2020 gestart met het voorbereiden van haar taak binnen het CO-stelsel. De voorbereidingen voert de TloKB uit samen met BZK.

Na de inwerkingtreding per 1 oktober 2020 van de eerste fase van het CO-stelsel hebben de TloKB en BZK gezamenlijk een toetsingskader voor het aanwijzen van de certificatieschema's opgesteld. Half oktober 2020 is na goedkeuring van het toetsingskader door de minister van BZK het "Toetsingskader certificatieschema's gasverbrandingsinstallaties" gepubliceerd op de website van de TloKB.

In het najaar van 2020 heeft de TloKB verkend welke vorm het stelseltoezicht door de TloKB op het CO-stelsel moet krijgen in voorbereiding op de mandatering en de opdrachtformulering van BZK op basis waarvan de TloKB de CO-taak gaat uitvoeren.

Naar verwachting volgen in het voorjaar van 2021 de eerste aanvragen voor schema-aanwijzing door de TloKB namens de minister van BZK.

3.2 Toezicht en handhaving

3.2.1 *Verkenning steekproefomvang reality-checks*

In voorbereiding op de bepaling van de tarieven voor toezicht heeft de TloKB een inschatting gemaakt van de omvang van de toezichtactiviteiten. Een belangrijke drijver in de toezichtkosten is de bepaling van de steekproefomvang van de zogenoemde reality-checks op bouwplaatsen. De TloKB heeft daartoe verkennend gesproken met de Auditdienst Rijk en de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit.

Met de steekproeven geeft de TloKB invulling aan haar taak om in de praktijk de werking van het stelsel van kwaliteitsborging te toetsen. De omvang van een adequate steekproef is de basis voor een goede inschatting van de omvang van de werkzaamheden en de benodigde personele capaciteit.

Bij de verwachte aantallen bouwprojecten levert een steekproefomvang van 5% van de bouwprojecten voldoende betrouwbare en nauwkeurige resultaten. Vanuit het vier-ogen-principe om verantwoord conclusies te kunnen trekken over de werking van het stelsel voeren twee inspecteurs gezamenlijk een inspectie uit. Hieruit volgt de volgende formatieve omvang voor Toezicht en Handhaving.

Formatie (fte) in jaar	Gevolgklasse 1			Gevolgklasse 1,2,3		
	2021	2022	2023	2024	2025	2026
Toezicht en Handhaving	4,5	15	15	15	23	29

3.2.2 *Werkprocessen Toezicht en Handhaving*

De TloKB heeft de werkprocessen die zij in het kader van Toezicht en Handhaving zal doorlopen, in kaart gebracht en uitgewerkt. Enerzijds voor de bureau-audits bij de instrumentenaanbieder en anderzijds voor de reality-checks, de bezoeken aan de bouwplaats en kwaliteitsborgers. De werkprocessen van Toezicht en Handhaving (T&H) en van Toetsing en Toelating (T&T) moeten over en weer goed op elkaar aansluiten. Meer in het bijzonder heeft T&H bijgedragen aan het toelatingskader van T&T voor toelating van instrumenten.

3.2.3 *Wkb-proefprojecten*

T&H vertegenwoordigt de TloKB in de begeleidingscommissie Proefprojecten van de Regiegroep Kwaliteitsborging voor het bouwen.

Tot besluit

Een jaar bouwen aan een nieuwe organisatie in veranderlijke omstandigheden leerde een aantal zaken. Een klein team in opbouw is kwetsbaar bij langdurige uitval van een medewerker. Dat bleek in de opbouwfase met enige flexibiliteit op te vangen. Dat brengt wel het besef dat voor onze organisatie met een bescheiden omvang we in de toekomst bedacht moeten zijn hoe we omgaan met langdurige uitval, zeker als het om een specialistische functie gaat.

Op 1 juli 2020 stond het bestuur klaar om benoemd te worden. De benoemingsdatum schoof naar 1 januari 2021, naar 1 april 2021 en nu is 1 juli 2021 voorzien. Gelukkig lukte het om het bestuur als kwartiermakers aan de TloKB te binden. Gelukkig ook vond de Regiegroep Kwaliteitsborging voor het bouwen een schuivende start hanteerbaar, als de TloKB wel informeel met haar taakuitoefening zou starten.

De schuivende startdatum leidde nog niet tot surplace-momenten in de werkzaamheden. Wel vraagt de veranderlijke startdatum van de medewerkers telkens frisse moed om de spanningsboog op te bouwen naar een nieuw startpunt.

Dat lukt allemaal omdat we met zijn allen gedreven werken aan *beter vertrouwen in kwaliteit van bouwen*.

Martijn Tummers
Directeur/secretaris TloKB i.o.

Beter vertrouwen in kwaliteit van bouwen

Toelatingsorganisatie Kwaliteitsborging Bouw i.o.

Veraartlaan 10 | 2288 GM | Rijswijk

Postbus 20011 | 2500 EA | Den Haag

Telefoon: (070) 307 03 57

E-mail: info@tlokb.nl

www.tlokb.nl

